

27. SEP. 2021

14601

Aprobat,
Inspector Școlar General
Prof. Adriana STOICA
MOTTO:

Avizat,
Inspector Școlar General Adjunct
Cristina PETRE GHIȚĂ

„... În livadă ne place să avem copaci care rodesc mai devreme sau mai târziu, [...] toate aceste roade sunt bune, nici unul nu este de aruncat. De ce să nu acceptăm în școli minți mai agere sau mai încete? De ce nu le-am ajuta? Pierdem timp, dar câștigăm satisfacție și respect... ” Comenius

**SCRISOARE METODICĂ ÎNVĂȚĂMÂNT SPECIAL ȘI SPECIAL INTEGRAT
AN ȘCOLAR 2021-2022**

CONTEXT:

Organizarea activităților educativ-terapeutice în unitățile de învățământ special și special integrat în context pandemic, poate fi considerată o adevărată provocare pentru orice specialist din domeniul educației și psihopedagogiei speciale.

Cadrele didactice din unitățile de învățământ special au fost nevoite să se adapteze rapid noilor cerințe provocate de pandemia cu noul coronavirus, să-și mobilizeze toate resursele în vederea identificării unor noi modalități de abordare a învățării.

În perioada suspendării cursurilor, activitățile educativ - terapeutice s-au realizat prin implicarea tuturor actorilor educaționali: cadrele didactice, elevii, părinții/reprezentanții legali, facilitatorii, asistenții personali, reprezentanții unor organizații nonguvernamentale, voluntarii. Debutul anului școlar 2020-2021 s-a realizat în contextul aplicării celor trei scenarii (verde, galben, roșu) stabilite prin hotărâri ale comitetelor județene pentru situații de urgență în funcție de rata incidenței îmbolnăvirilor cu SARS-CoV-2.

Având în vedere că în învățământul special și special integrat sunt înscriși copii/elevi aparținând grupurilor vulnerabile, respectarea regulilor de prevenire a îmbolnăvirilor cu virusul SARS-CoV-2 a devenit tot mai importantă și mai riguroasă.

În anul școlar 2021-2022, organizarea activităților de educativ - terapeutice se va realiza în funcție de cele 2 scenarii prevăzute în Ordinul Comun ME-5196/2021 și MS-1756/2021 pentru aprobarea măsurilor de organizare a activității în cadrul unităților/instituțiilor de învățământ în condiții de siguranță epidemiologică pentru prevenirea îmbolnăvirilor cu virusul SARS-CoV-2, aplicate în unitățile de învățământ:

Scenariul 1	Incidența cumulată în ultimele 14 zile a cazurilor din localitate mai mică sau egală cu 6/1.000 de locuitori	Participarea zilnică cu prezență fizică a tuturor antepreșcolarilor, preșcolarilor și elevilor în unitățile de învățământ, cu respectarea și aplicarea tuturor normelor de protecție
Scenariul 2	Incidența cumulată în ultimele 14 zile a cazurilor din localitate	a) Participarea zilnică cu prezență fizică în unitățile de învățământ a tuturor antepreșcolarilor, preșcolarilor și a elevilor din

este mai mare de 6/1.000 de locuitori până la instituirea stării de carantină la nivelul localității	învățământul special, cu respectarea și aplicarea tuturor normelor de protecție
	b) Participarea zilnică, în sistem on-line, a tuturor elevilor, cu excepția celor din învățământul special
	Carantina locală: activitățile cu prezență fizică se suspendă. Activitatea didactică se va desfășura on-line.

Precizări pentru elevii cu CES aflați în terapie:

Când incidența cumulată în ultimele 14 zile a cazurilor din localitate mai mică sau egală cu 6/1.000 de locuitori	Elevii cu CES participă cu prezență fizică la activitățile de terapii specifice cu respectarea tuturor regulilor de protecție;
Incidența cumulată în ultimele 14 zile a cazurilor din localitate este mai mare de 6/1.000 de locuitori până la instituirea stării de carantină la nivelul localității	Elevii cu CES participă cu prezență fizică la activitățile de terapii specifice cu respectarea tuturor regulilor de protecție;
Carantina locală	Elevii cu CES participă cu prezență fizică la activitățile de terapii specifice cu respectarea tuturor regulilor de protecție;
La apariția primului caz covid	Se aplică regulile corespunzătoare ciclului de studiu.

ACTE NORMATIVE APLICATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SPECIAL ȘI SPECIAL INTEGRAT

- Legea nr. 1/2011 - Legea Educației Naționale, publicată în M.O. nr. 18/ 10. 01.2011, cu completările și modificările ulterioare
- Legea nr.272/2002 - privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu completările și modificările ulterioare
- Legea 448/2006 - privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap
- O.M.E.C.T.Ș. nr. 5573 din 7 octombrie 2011 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a învățământului special și special integrat
- O.M.E.C.T.Ș nr. 5574 din 7 octombrie 2011 pentru aprobarea Metodologiei privind organizarea serviciilor de sprijin educațional pentru copiii, elevii și tinerii cu cerințe educaționale speciale integrați în învățământul de masă
- OM nr. 5036/2015 din 25 august 2015 pentru modificarea Metodologiei privind organizarea serviciilor de sprijin educațional pentru copiii, elevii și tinerii cu cerințe educaționale speciale integrați în învățământul de masă, aprobată prin Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului 5.574/2011
- O.M.E.C.T.Ș. nr. 5555 din 27 octombrie 2011 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a centrelor județene /al municipiului București de resurse și de asistență educațională, modificat prin O.M.E.N. nr. 3608/2014
- O.M.E.C. nr. 5447/31.08.2020 pentru aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar
- O.M.E.C. nr. 3125/2020 privind structura anului școlar 2020-2021

- Ordinul comun M.M.F.P.S.P.V., M.S. și M.E.N.C.Ș. nr. 1985/1305/5805/2016 din 4 octombrie 2016 privind aprobarea metodologiei pentru evaluarea și intervenția integrată în vederea încadrării copiilor cu dizabilități în grad de handicap, a orientării școlare și profesionale a copiilor cu cerințe educaționale speciale, precum și în vederea abilitării și reabilitării copiilor cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale
- Ordinul comun M.S. și M.E.C nr. 5487/1494/2020 pentru aprobarea măsurilor de organizare a activității în cadrul unităților/ instituțiilor de învățământ în condiții de siguranță epidemiologică pentru prevenirea îmbolnăvirilor cu virusul SARS-CoV-2
- O.M.E.N. nr. 5545/2020 pentru aprobarea Metodologiei-Cadru privind desfășurarea activităților didactice prin intermediul tehnologiei și al internetului, precum și pentru prelucrarea datelor cu caracter personal
- O.M.E.C. nr. 3124/2017 privind aprobarea Metodologiei pentru asigurarea suportului necesar elevilor cu tulburări de învățare
- O.M.E.N.C.Ș. nr. 6158 din 22.12.2016 pentru aprobarea Planului de acțiune pentru desegregare școlară și creșterea calității educaționale în unitățile de învățământ preuniversitar din România
- O.M.E.N.C.Ș. nr. 6134 din 21.12.2016 pentru aprobarea ordinului cadru privind interzicerea segregării școlare în unitățile de învățământ
- O.M.E.C.T.S nr. 5086 din 31.08.2016 pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind școlarizarea la domiciliu, respectiv înființarea de grupe/clase în spitale
- O.M.E.N. nr. 4619/22.09.2014 pentru aprobarea Metodologiei - cadru de organizare și funcționare a consiliului de administrație al unităților de învățământ preuniversitar, modificat prin O.M.E.N.C.Ș. NR. 4621/23.07.2015 și O.M.E.C. nr. 3160/01.02.2017
- Repere metodologice privind pentru consolidarea achizițiilor din anul școlar 2019-2020 http://educatiacontinua.edu.ro/upload/1599159105_REPERE_Dezvoltare%20personala_Consiliere_EDP_3sept_final.pdf
- Ghiduri pentru organizarea procesului de învățământ în anul școlar 2020-2021
- ✓ OM nr. 5.248/2011 privind aplicarea Programului „A doua șansă”, cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ OM nr. 5132/10/09/2009 privind activitățile specifice funcției de diriginte
- ✓ OM nr. 4742/10 08 2016 privind aprobarea Statutului elevilor
- ✓ Legea nr. 35/2006 privind creșterea siguranței în unitățile de învățământ
- ✓ Legea nr. 87/2006 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.75/12.07.2005 privind asigurarea calității în educație
- ✓ Ordonanță de urgență nr. 75/12.07.2005 privind asigurarea calității educației;
- Ordinele, notele, notificările și precizările Ministerului Educației care vizează contextul educativ și sanitar în care se va desfășura activitatea în anul școlar 2021-2022, ca urmare a evoluției pandemiei de COVID-19:
- ✓ Ordinul comun ME-MS nr. 5196/1759/03.09.2021 pentru aprobarea măsurilor de organizare a activităților în cadrul unităților/instituțiilor de învățământ în condiții de siguranță epidemiologică pentru prevenirea îmbolnăvirilor cu virusul SARS CoV-2
- ✓ OM nr. 5.248/2011 privind aplicarea Programului „A doua șansă”, cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ OM nr. 5132/10/09/2009 privind activitățile specifice funcției de diriginte
- ✓ OM nr. 4742/10 08 2016 privind aprobarea Statutului elevilor
- ✓ Legea nr. 35/2006 privind creșterea siguranței în unitățile de învățământ

- ✓ Legea nr. 87/2006 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.75/12.07.2005 privind asigurarea calității în educație
- ✓ Ordonanță de urgență nr. 75/12.07.2005 privind asigurarea calității educației;
- ✓ Ordinele, notele, notificările și precizările Ministerului Educației

Contextul educativ și sanitar în care se va desfășura activitatea în anul școlar 2021-2022, ca urmare a evoluției pandemiei de COVID-19.

- ✓ Ordinul comun ME-MS nr. 5196/1759/03.09.2021 pentru aprobarea măsurilor de organizare a activităților în cadrul unităților/instituțiilor de învățământ în condiții de siguranță epidemiologică pentru prevenirea îmbolnăvirilor cu virusul SARS CoV-2
- ✓ O.M.E.C. nr. 5545 / 10/09/2020 pentru aprobarea Metodologiei -Cadru privind desfășurarea activităților didactice prin intermediul tehnologiei și al internetului, precum și pentru prelucrarea datelor cu caracter personal
- ✓ OME nr.3243/februarie 2021 privind aprobarea structurii anului școlar 2021-2022

Curriculum:

PLANURILE-CADRU DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SPECIAL APLICATE ÎN ANUL ȘCOLAR 2021-2022

- Planurile cadru pentru învățământul special preșcolar, primar și gimnazial aprobate prin OMEN nr. 3.622/2018 privind aprobarea planurilor-cadru pentru învățământul special preșcolar, primar și gimnazial; în anul școlar 2021-2022 se aplică pentru clasele CP, I, a II-a, a III-a, a V-a, a VI-a, a VII-a și a IX-a conform OMEN nr.4.215/2018 pentru modificarea art.17 din OMEN nr. 3.622/2018 privind aprobarea planurilor-cadru pentru învățământul special preșcolar, primar și gimnazial.

1.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special preșcolar,	Anexa 3 la ordin
2.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special preșcolar care școlarizează elevi cu dizabilități intelectuale moderate, grave, severe, și/sau asociate, pedagogie curativă (alternativă educațională),	Anexa 4 la ordin
3.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special primar, dizabilități intelectuale ușoare și moderate	Anexa 5 la ordin
4.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special primar, dizabilități intelectuale ușoare și moderate, cu predare în limbile minorităților naționale	Anexa 6 la ordin
5.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități intelectuale grave, severe și/sau asociate	Anexa 7 la ordin
6.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități intelectuale grave, severe și/sau asociate	Anexa 8 la ordin
7.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități intelectuale grave, severe și/sau asociate, cu predare în limbile minorităților naționale	Anexa 9 la ordin
8.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități intelectuale grave, severe și/sau asociate, pedagogie curativă (alternativă educațională)	Anexa 10 la ordin

9.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități senzoriale multiple/surdocecitate	Anexa 11 la ordin
10.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități auditive	Anexa 12 la ordin
11.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități vizuale	Anexa 13 la ordin
12.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități vizuale	Anexa 14 la ordin
13.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități locomotorii	Anexa 15 la ordin
14.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul primar și gimnazial din unitățile școlare și clasele afiliate din cadrul centrelor de detenție, centrelor educative și penitenciarelor	Anexa 16 la ordin

- Planul-cadru de învățământ pentru clasele/grupele/unitățile de învățământ special care școlarizează copii/elevi/tineri cu deficiențe grave, severe, profunde sau asociate, aprobat prin OMEC nr.4.928/2005, se aplică în anul școlar 2021-2022 pentru clasele a IV-a și a X-a.
- Planul-cadru de învățământ pentru clasele/grupele din învățământul special sau de masă care școlarizează elevi cu deficiențe moderate sau ușoare, aprobat prin OMEC nr.4.927/2005 (clasele I-IV), se aplică în anul școlar 2020-2021 pentru clasele a IV-a.
- Planul-cadru de învățământ pentru clasele/grupele din învățământul special sau de masă care școlarizează elevi cu dizabilități moderate sau ușoare, aprobat prin OMENCȘ nr. 5.239/01.09.2008 (clasele V-VIII), se aplică în anul școlar 2020-2021 pentru clasele a VIII-a.
- Ministerul Educației a elaborat repere metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a IX-a, Învățământ liceal tehnologic special și Învățământ profesional special, în anul școlar 2021-2022, Acestea Pot fi accesate pe site-ul ME, la adresa: https://www.edu.ro/repere_metodologice_aplicare_curriculum_clasa_IX_an_scolar_2021_2022
- Ordinul nr. 3702/2021 privind aprobarea programelor școlare pentru învățământul special preșcolar, primar și gimnazial.

Examenale naționale 2022 (*elevii din învățământul special și special integrat participă la examenale naționale la cererea părinților exprimată în scris, în urma informării acestora în ceea ce privește legislația specifică și beneficiază de adaptarea condițiilor de participare la examene, conform procedurii elaborate de ME; din anul școlar 2019-2020, elevii cu cerințe educaționale speciale cu certificat de orientare școlară și profesională valabil, pot opta pentru locuri special dedicate în învățământul liceal și profesional, conform procedurii elaborate de ME*) :

- ❖ OME nr 5149/30.08.2021, privind organizarea și desfășurarea evaluării naționale pentru absolvenții clasei a VIII-a, în anul școlar 2021-2022
- ❖ OME nr. 5150/30.08.2021, privind organizarea și desfășurarea admiterii în învățământul liceal pentru anul școlar 2022-2023
- ❖ OME nr. 5151/30.08.2021, privind organizarea și desfășurarea examenului național de bacalaureat - 2022

- ❖ OME nr. 5152/30.08.2021 privind aprobarea graficului de desfășurare a examenelor de certificare a calificării profesionale a absolvenților din învățământul profesional și tehnic preuniversitar în anul școlar 2021 - 2022.

Documente strategice

- ✓ Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României. Orizonturi 2013-2020-2030
- ✓ Programul Național de Reformă 2021
- ✓ Programul de Guvernare pe perioada 2020 - 2024, capitolul Politica în domeniul Educației
- ✓ Proiect de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2021-2027 și a Planului operațional privind implementarea strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2021-2027.
- ✓ Proiect de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2021-2027 a Planului de acțiune pentru perioada 2021-2027
- ✓ ~~Strategia educației și formării profesionale~~
- ✓ Strategia privind reducerea părăsirii timpurii a școlii în România
- ✓ Proiect de a Guvernului pentru aprobarea Strategiei Naționale pentru protecția și promovarea drepturilor copilului

Repere de planificare și proiectare a activităților didactice și therapeutic-compensatorii conform materialelor transmise la consfăturile naționale pentru învățământul special și special integrat din data de 09.09.2021.

Structura anului școlar 2021-2022

ART. 1

(1) Anul școlar 2021 - 2022 începe la data de 1 septembrie 2021, se încheie la data de 31 august 2022 și are 34 de săptămâni de cursuri. Cursurile anului școlar 2021 - 2022 încep la data de 13 septembrie 2021.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1) se stabilesc următoarele:

a) pentru clasele a XII-a zi, a XIII-a seral și frecvență redusă, anul școlar are 32 de săptămâni de cursuri, care se încheie la data de 27 mai 2022;

b) pentru clasa a VIII-a, anul școlar are 33 de săptămâni de cursuri, care se încheie la data de 3 iunie 2022;

c) pentru clasele din învățământul liceal - filiera tehnologică, cu excepția claselor prevăzute la lit. a) și pentru clasele din învățământul profesional, anul școlar are 37 de săptămâni de cursuri, care se încheie la data de 1 iulie 2022.

ART. 2

Anul școlar 2021 - 2022 se structurează pe două semestre, după cum urmează:

- Semestrul I are 14 săptămâni de cursuri dispuse în perioada 13 septembrie 2021 - 22 decembrie 2021.

Cursuri - luni, 13 septembrie 2021 - miercuri, 22 decembrie 2021

În perioada 25 - 31 octombrie 2021, elevii claselor din învățământul primar și copiii din grupele din învățământul preșcolar sunt în vacanță.

Vacanța de iarnă - joi, 23 decembrie 2021 - duminică, 9 ianuarie 2022

- Semestrul al II-lea are 20 de săptămâni de cursuri dispuse în perioada 10 ianuarie 2022 - 10 iunie 2022

Cursuri - luni, 10 ianuarie 2022 - joi, 14 aprilie 2022

Vacanță de primăvară - vineri, 15 aprilie 2022 - duminică, 1 mai 2022

Cursuri - luni, 2 mai 2022 - vineri, 10 iunie 2022

Vacanța de vară - sâmbătă, 11 iunie 2022 - data din septembrie 2022 la care încep cursurile anului școlar 2022 - 2023.

(1) Programul național "Școala altfel" se va desfășura în perioada 8 - 14 aprilie 2022.

Specificul învățământului special din România:

Învățământul special și special integrat este parte integrantă a sistemului național de învățământ românesc și oferă tuturor copiilor/elevilor/tinerilor programe educaționale adaptate gradului de deficiență și nevoilor lor de dezvoltare.

Este organizat la toate nivelurile învățământului preuniversitar, în funcție de tipul și gradul dizabilității, astfel: mentală, de auz, de văz, locomotorie, asociată.

Educația incluzivă a fost adoptată în România, încă din anii '90 prin respectarea diversității, inițierea și realizarea practică a accesului și participării la educație și viață socială pentru toate categoriile de copii. Astăzi, aproximativ jumătate din elevii cu dizabilități sunt școlarizați în învățământul de masă.

Legislația din domeniul învățământului special a fost astfel concepută încât să răspundă unui spectru larg și foarte variat de situații speciale. Ținând cont de această realitate, învățământul special, special integrat și cel incluziv a fost organizat la toate nivelurile învățământului preuniversitar, în funcție de tipul și gradul dizabilității.

Unitățile de învățământ special pentru elevii cu deficiențe senzoriale aplică planul de învățământ al școlii de masă. Aceste unități își păstrează doar structura și forma de organizare după sistemul învățământului special, iar în conținut, pregătire școlară și specializare sunt asemănătoare școlii de masă. Liceele tehnologice speciale, clasele de liceu și clasele postliceale speciale sunt organizate după modelul școlii de masă (conținut, profiluri, specializări, finalități, obiective și/sau competențe). Specific acestor unități rămân strategiile, modalitățile și metodele de predare/învățare.

La absolvire, elevii acestor unități de învățământ special susțin examene naționale (teste, bacalaureat sau examen de absolvire) la fel ca toți absolvenții din învățământul de masă. Pentru ei sunt stipulate facilități și adaptări în metodologiile de organizare și desfășurare a examenelor.

Pentru fiecare elev cu deficiențe grave, severe, profunde sau asociate se elaborează un plan de intervenție personalizat cu obiective specifice nevoilor și posibilităților de dezvoltare psih individuale.

Elevii cu cerințe educaționale speciale beneficiază de adaptări ale procedurilor de examinare și în cazul evaluărilor curente.

Direcții de acțiune prioritare pentru învățământul special:

- Îmbunătățirea accesului la educație și formare pentru copiii/elevii/tineri cu dizabilități, este un obiectiv prioritar pe care România, alături de celelalte state membre ale UE.
- Flexibilizarea sistemului de educație, astfel încât, să fie capabil să răspundă nevoilor variate, adesea complexe și specifice ale acestor elevi.
- Perfecționarea sistemului de formare continuă a resurselor umane din școală pentru asigurarea calității învățământului în vederea asigurării reușitei integrării socio-profesionale a absolvenților.
- Orientare școlară și profesională în acord cu particularitățile fizice, fiziologice și psihologice ale a copiilor/elevilor/tinerilor cu cerințe educaționale speciale
- Menținerea copiilor/elevilor în școala de masă prin acordarea serviciilor educaționale, a terapiilor logopedice și consiliere psihopedagogică celor care prezintă dificultăți de învățare, de adaptare, de integrare sau care au abateri comportamentale.

- Transferul în școala de masă a elevilor din școala specială care nu fac obiectul acestui tip de învățământ sau a acelor care, fie că au avut un diagnostic greșit, fie că prezintă un progres evident în urma activității de educație.
- Orientarea și transferul în școala specială a acelor elevi care în urma evaluărilor inițiale s-a constatat că din punct de vedere fiziologic și psihologic nu posedă deprinderi minimale pentru a fi școlarizați în învățământul de masă și nu pot să se integreze în colectivul clasei, aceasta fiind singura soluție pentru ca și acești elevi să beneficieze de educație

Obiectivele învățământului special și special integrat:

- prevenirea și depistarea precoce a deficiențelor, incapacităților și a dizabilităților;
- intervenția psihoeducațională timpurie;
- abordarea globală și individualizată a copilului cu dizabilități și/sau CES; acest aspect se referă la ~~identificarea, valorificarea și stimularea tuturor capacităților și disponibilităților cognitive, de limbaj, psihomotorii, afectiv-relaționale și social-adaptativ existente sau potențiale;~~
- accesul la educație al tuturor copiilor cu dizabilități și/sau CES;
- egalizarea șanselor;
- asigurarea educației de calitate similară celei oferite copiilor de aceeași vârstă din școlile de masă;
- asigurarea educației de calitate specializată, adecvată particularităților specifice tipului și gradului de deficiență ale fiecărei persoane și în concordanță cu planurile-cadru și cu programele școlare aprobate de Ministerul Educației;
- asigurarea serviciilor și a structurilor de sprijin necesare în funcție de amploarea, intensitatea și specificul CES ale fiecărui copil;
- cooperarea și parteneriatul în educația specială și specială integrată;
- cooperarea și parteneriatul dintre instituțiile care oferă servicii de educație specială și autoritățile locale.

Sugestii metodologice privind planificarea calendaristică - modele orientative conform Ghidului pentru desfășurarea activităților educative și terapeutic-recuperatorii în învățământul special și special integrat elaborat de Ministerul Educației și Cercetării

Planificarea calendaristică reprezintă un document proiectiv, necesar realizării activităților didactice care permite asocierea, într-un mod personalizat, a elementelor programei (competențe specifice și conținuturi), în cadrul unităților de învățare. Acestea le sunt alocate unități de timp (număr de ore și săptămâni) considerate ca optime de către cadrul didactic, pe parcursul unui an școlar.

În elaborarea planificării calendaristice **programa școlară reprezintă documentul de referință**. După lectura atentă și integrală a programei școlare, elaborarea planificării calendaristice presupune parcurgerea următoarelor etape:

1. asocierea competențelor specifice și a conținuturilor prezentate în programa școlară;
2. stabilirea unităților de învățare;
3. stabilirea succesiunii parcurgerii unităților de învățare;
4. stabilirea bugetului de timp necesar pentru fiecare unitate de învățare.

Planificarea calendaristică anuală nu se realizează pe baza manualelor școlare, acestea fiind materiale curriculare adresate elevilor.

PROIECTAREA UNITĂȚILOR DE ÎNVĂȚARE - Model orientativ

Conținuturi (detalii)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse	Evaluare
[se menționează detalieri de conținut care explicitează anumite parcursuri]	[se precizează numărul criterial al competențelor specifice din programa școlară]	[vizate/recomandate de programa școlară sau altele adecvate pentru realizarea competențelor specifice]	[se precizează resurse de timp, de loc, material didactic, forme de organizare a clasei]	[se menționează metodele, instrumentele sau modalitățile de evaluare utilizate]

PLANIFICAREA CALENDARISTICĂ ANUALĂ - MODEL ORIENTATIV

Unități de învățare	Competențe specifice	Conținuturi	Nr. de ore	Săptămâna*	Observații
se menționează ti luri/teme	se precizează numărul criterial al competențelor specifice din programa școlară	din conținuturile programei școlare	stabilite de către cadrul didactic	[se precizează săptămâna sau săptămânile] *	[se menționează, de exemplu, modificări în urma realizării activității didactice la clasă și semestrul]

*notația se poate realiza prin precizarea explicită a săptămânii/săptămânilor, spre exemplu 11-15.09, sau se poate nota sub forma generică S1, pentru săptămâna 1 sau perioada S1-S3 pentru săptămânile 1-3

PLANUL DE INTERVENȚIE PERSONALIZATĂ

Planul de intervenție personalizată reprezintă un instrument educațional de planificare și programare a activităților educațional- terapeutice și de concentrare a intervențiilor, pe baza unui proces de identificare a capacităților, abilităților, competențelor elevilor cu CES.

- NUMELE ȘI PRENUMELE ELEVULUI (EI): _____
- DATA NAȘTERII: _____ CLASA: _____ ANUL ȘCOLAR: _____
- DIAGNOSTICUL: _____
- ECHIPA DE INTERVENȚIE: _____
- SCOPUL (COMPORTAMENTUL ȚINTĂ/REZULTATUL AȘTEPTAT)
- OBIECTIVE:
- PE TERMEN SCURT:
- PE TERMEN LUNG:
- DURATA PROGRAMULUI: _____
- DOMENIUL / DOMENII DE INTERVENȚIE: _____
- DATA ELABORĂRII PIP: _____
- DATA REVIZUIRII PIP: _____
- CONȚINUTUL ACTIVITĂȚILOR:

Nr. crt.	Obiectiv operațional	Strategii de terapie și recuperare	Intervalul de timp	Evaluare și aprecierea evoluției	
				Indicatori	Instrumente
1					

PLANIFICAREA SĂPTĂMÂNALĂ A ACTIVITĂȚILOR DE TERAPIE EDUCAȚIONALĂ COMPLEXĂ ȘI INTEGRATĂ

În realizarea planificării, se vor avea în vedere următoarele aspecte: selectarea conținuturilor, a subiectelor activităților și asocierea acestora cu obiectivele urmărite, în concordanță cu particularitățile colectivului de elevi; selectarea celor mai adecvate strategii didactice; prezentarea metodelor și a instrumentelor aplicabile la clasă, tipul acestora.

- NUMELE ȘI PRENUMELE CADRULUI DIDACTIC: _____
- UNITATEA ȘCOALARĂ: _____
- CLASA: _____
- SĂPTĂMÂNA: _____

Ziua	Orar	Subiectul activității	Obiective operaționale	Strategii didactice	Evaluare	Observații

PROIECTUL DIDACTIC - Model orientativ

Proiectarea lecției presupune definirea anticipativă a obiectivelor operaționale, a conținuturilor, a strategiilor și a modalităților de evaluare, precum și a relațiilor dintre acestea.

- UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: _____
- CLASA: _____
- DISCIPLINA DE ÎNVĂȚĂMÂNT/ACTIVITATEA TERAPEUTICĂ _____
- UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: _____
- SUBIECTUL LECȚIEI: _____
- TIPUL LECȚIEI: _____
- DATA: _____
- CADRUL DIDACTIC:
- CAPACITĂȚI DE ÎNVĂȚARE: (sunt prezentate grupele de nivel de dezvoltare, formate din elevi cu ritmuri de lucru diferite; în funcție de capacitățile de care dispun, pot realiza toate obiectivele proiectate sau o parte din acestea - se precizează care:....)
- Grupa 1
- O1
- O2
- O3
- Grupa 2
- O1
- O2
- O3
- Grupa 3
- O1
- O2
- O3

Etapele	Obiective	Subiectu	Conținutul	Strategii didactice	Itemi
---------	-----------	----------	------------	---------------------	-------

lecției/ activității terapeutice	operațio- nale	l activității	lecției/ activității terapeutice	Metode și procedee	Mijloace didactice	de evaluare

**PRINCIPALELE DIFICULTĂȚI/NEVOI
IDENTIFICATE ÎN ACTIVITATEA DESFĂȘURATĂ CU ELEVII CU CES
DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SPECIAL ȘI SPECIAL INTEGRAT ÎN ANUL ȘCOLAR 2020-2021**

1. Domeniul curriculum:

- Lipsa programelor școlare elaborate în concordanță cu noile planuri cadru pentru învățământul special.
- Lipsa manualelor și auxiliarelor didactice pentru învățământul special.
- Insuficiența platformelor educaționale dedicate preșcolarilor/elevilor cu CES.
- Adaptarea curriculară dificilă a programelor școlare pentru elevii integrați în învățământul de masă.
- Existența în planul cadru pentru elevii cu deficiențe moderate sau severe a unui număr exagerat de mare de ore pe săptămână și al unor discipline greu de înțeles pentru aceștia.
- Teoretizarea excesivă a actului educațional, în detrimentul activităților cu caracter practic-aplicativ.
- Existența claselor mixte, alcătuite din elevi cu diferite tipuri/grade de deficiență.

2. Domeniul resurse umane:

- Numărul insuficient al profesorilor itineranți/de sprijin.
- Slaba pregătire în domeniul psihopedagogiei speciale a absolvenților de diferite specialități care ocupă posturi de profesor educador (discipline terapeutice, conform planului cadru).
- Oferta limitată a cursurilor de formare din domeniul învățământului special.
- Slaba pregătire în domeniul psihopedagogiei speciale a cadrelor didactice din învățământul de masă care integrează preșcolari/elevi cu CES.
- Slaba pregătire a cadrelor didactice din învățământul special în domeniul TIC și predării prin intermediul tehnologiei și internetului.
- Pregătirea inițială deficitară a cadrelor didactice debutante, datorată stagiilor insuficiente de practică psihopedagogică.
- Lipsa cadrelor medicale (medici, asistenți medicali) din unitățile de învățământ special necesare asigurării stării de sănătate și siguranță în condițiile actuale ale infectărilor cu SARS CoV-2.

3. Domeniul legislativ:

- Slaba corelare a legislației specifice domeniului învățământului special și special integrat cu legislația generală.
- Existența unor prevederi neclare în actele normative aplicate în domeniului învățământului special și special integrat.

- Inexistența unor reglementări specifice de înființare și funcționare a atelierelor protejate, astfel încât, majoritatea absolvenților cu deficiențe severe, profunde și asociate care au absolvit gimnaziul (clasa a X-a) nu își mai continuă parcursul educațional/profesional.

4. Domeniul învățării online:

- Lipsa echipamentelor IT și acces limitat la internet, atât pentru elevi, cât și pentru profesori;
- Lipsa aplicațiilor informatice adaptate și dedicate elevilor cu CES, existând riscul înregistrării regresului acestora din punct de vedere emotional, comportamental și al achizițiilor cognitive.
- Slaba pregătire a elevilor cu CES în domeniul utilizării tehnologiei digitale, majoritatea acestora, desfășurând activitățile de învățare și terapie pe grupul clasei de whatsapp, pe telefonul părinților sau al altor membri ai familiei.
- Slaba implicare a părinților în activitatea educativ-terapeutică.
- ~~Insuficiența platformelor educaționale dedicate elevilor cu CES a determinat dificultăți în desfășurarea activităților terapeutice (terapia tulburărilor de limbaj, kinetoterapie, psihodiagnoză).~~
- Limitarea accesului profesorilor itineranți/de sprijin pe platformele educaționale ale școlilor de masă în care își desfășoară activitatea.
- Riscul apariției regresului în domeniul însușirii deprinderilor și abilităților pe diferite paliere sau agravării tulburărilor elevilor cu CES datorate lipsei de comunicare și socializare cu ceilalți elevi.
- Lipsa unor materiale didactice-suport pentru învățarea online.

SUGESTII METODOLOGICE PRIVIND ACTIVITATEA EDUCATIV-TERAPEUTICĂ ÎN CONTEXT PANDEMIC

Recomandări pentru profesorii de psihopedagogie specială/profesorii educatori

- Utilizarea unei singure platforme de comunicare și învățare, de preferat una dintre cele puse la dispoziție de în mod gratuit de companiile Google și Microsoft (G Suite for Education, respectiv Microsoft 365 A1), având ca scop evitarea perturbării și concentrării atenției, ținând cont de particularitățile elevilor cu CES;
- Activitățile educaționale și terapeutice desfășurate cu elevii din învățământul special și special integrat se vor organiza în mod individual sau pe grupe, stabilite în funcție de tipul sau gradul de deficiență, putându-se utiliza și alte platforme și aplicații digitale (Zoom, Skype, Hipersay, Teams).
- Fragmentarea sarcinilor de lucru, astfel încât, elevii să rezolve gradual cerințele, evitându-se astfel fuga de efort și fatigabilitatea specifice elevilor cu CES.
- Aprecierea verbală sau acordarea unor diverse recompense „la distanță” după fiecare sarcină rezolvată, cu scopul creșterii interesului și motivației pentru activitatea de învățare/terapie;
- Organizarea unor întâlniri online ale profesorilor, pe discipline, cu scopul selectării din programa școlară a acelor elemente ce pot fi însușite în context online.
- Simplificarea lecțiilor, centrarea activității pe aplicații și exerciții practice, luând în considerare și posibilitatea unui sprijin minimal din partea unora dintre părinți.
- Realizarea sau utilizarea unor resurse educaționale digitale atractive, dinamice care să le mențină atenția concentrată pentru o perioadă de cel puțin 15 minute.
- Realizarea unor tutoriale cu explicații și exerciții pe care elevii și părinții să le poată revizualiza la nevoie.
- Alternarea secvențelor de lecție desfășurate sincron cu momente de realizare a sarcinilor de lucru sau realizarea unor proiecte educaționale cu întreruperea conectării pe platforme.

- Realizarea unor activități interdisciplinare în echipă, formate din profesori de psihopedagogie specială, profesori psihopedagogi, profesori educatori și părinți, în cadrul cărora, fiecare specialist să abordeze tema activității din perspectiva disciplinei pe care o predă, în centrul activității fiind copilul/elevul cu CES. Aceste activități pot fi proiectate și realizate prin intermediul mijloacelor de comunicare la distanță (platforme educaționale, aplicații precum WhatsApp, Messenger, Zoom).
 - Organizarea unor "Pauze virtuale" în timpul cărora elevii pot comunica, se pot juca și interacționa între ei, satisfăcându-se astfel nevoile copiilor/elevilor cu CES de a socializa și a menține contactul cu colegii de grupă/clasă.
 - Organizarea unor activități în afara orelor de predare/terapie ce pot fi realizate online cu colegii de grupă/clasă: serbări tematice, ale zilelor de naștere/nume.
 - Corelarea duratei de desfășurare a activităților online cu particularitățile psihoindividuale ale elevilor cu dizabilități (pentru elevii cu dizabilități grave, severe, profunde și asociate - un interval de 15-20 min./activitate, conform ghidului pentru învățământul special.
-
- Desfășurarea activității online cu elevii cu deficiențe vizuale se va realiza prin utilizarea materialelor audio (manuale, auxiliare, cărți, suporturi de curs, jocuri, cântece) și prin utilizarea sintezei vocale.
 - Desfășurarea activității online cu elevii cu deficiențe auditive se va realiza prin postarea pe ecran a unor materiale editate în word, pdf, ppt, excel, filmulețe, chestionare, jocuri susținute prin utilizarea limbajului mimico-gestual.

1. Recomandări privind activitatea profesorilor itineranți/de sprijin

- Adaptarea Planului de servicii individualizat la activitățile didactice desfășurate prin intermediul tehnologiei și al internetului, prin implicarea tuturor membrilor echipei multidisciplinare și propunerea unor mijloace specifice accesibile și adecvate mediului de acasă;
- Facilitarea accesului profesorilor itineranți/desprijin la platformele educaționale ale unităților școlare.
- Organizarea activității profesorilor itineranți/de sprijin față în față se va desfășura în conformitate cu prevederile legislative în vigoare și cu respectarea tuturor măsurilor de prevenire a îmbolnăvirii cu virusul SARS-CoV-2:
 - purtarea măștii
 - dezinfectarea mâinilor
 - limitarea atingerii obiectelor personale ale copiilor/elevilor
 - utilizarea unor truse individuale de lucru
 - dezinfectarea instrumentelor de lucru
 - interzicerea schimbului de obiecte,
 - purtarea mănușilor și a vizierei dacă este cazul
- Respectarea prevederilor legislației specifice GDPR (protecția datelor cu caracter personal).
- Prevenirea unor efecte negative generate de învățarea online, în sensul expunerii copiilor/elevilor cu dizabilități și/sau CES unor pericole cum ar fi: furnizarea informațiilor personale, fraude, pornografie infantilă, exploatarea minorilor, hărțuirea virtuală și nu în ultimul rând, dependență.
- Evitarea utilizării excesive a device-urilor în cazul copiilor/elevilor cu diverse tulburări, aceasta putând determina accentuarea sau agravarea acestora.
- Identificarea stilului de învățare și a celei mai eficiente modalități de receptare a informațiilor, a canalului senzorial potrivit: vizual, auditiv, practic și adaptarea specifică a materialului didactic.

- Realizarea unor activități împreună cu cadrele didactice de la clasă, în cadrul cărora, elevii cu cerințe educaționale speciale să primească sarcini în concordanță cu posibilitățile psihointelectuale ale acestora.
- Menținerea unui canal de comunicare permanent între elev și profesor, prin intermediul căruia să existe feed-back atât din partea profesorului, cât și a elevului;
- Manifestarea creativității în timpul conceperii activităților, astfel încât, acestea să fie atractive pentru elevi, iar aceștia să participe cu plăcere la derularea lor;
- Stabilirea unui orar clar, bine stabilit, organizat din perspectiva curbei de efort și respectarea cu strictețe a acestuia în vederea realizării unei rutine zilnice atât de necesare elevilor cu CES.
- Implicarea familiei/părinților/facilitatorilor/asistenților personali în susținerea activității de învățare online prin sprijinirea și consilierea acestora în utilizarea platformelor și materialelor digitale, prin redefinirea conceptului de „școala părinților”, cu respectarea clară și realistă a rolurilor).

2. Recomandări pentru profesorii de terapii specifice de compesare:

- Adaptarea Planurilor de intervenție personalizată la activitățile didactice desfășurate prin intermediul tehnologiei și al internetului, prin propunerea unor mijloace specifice accesibile și adecvate mediului de acasă;
- Realizarea unor activități de consiliere a cadrelor didactice mai puțin familiarizate cu tehnologia informatică prin desemnarea unei persoane - resursă cu bune abilități în domeniul IT.
- Realizarea unor materiale didactice în format digital și formarea unei baze de date la care să aibă acces toate cadrele didactice.
- Utilizarea în cadrul activităților de terapie a unei descrieri a exercițiilor specific, utilizând un limbaj simplu, pe înțelesul tuturor;
- Folosirea tuturor formelelor de comunicare prin intermediul tehnologiei și al internetului în cadrul activităților (sincron, asincron și mixt), în funcție de posibilitățile elevilor cu CES;
- Transmiterea în avans a materialelor didactice, fie în format electronic, fie în format fizic, prin poștă sau transmise prin deplasarea efectivă la domiciliul copiilor;
- Organizarea unor întâlniri online în care să se realizeze schimburi de experiență, prezentarea unor modele de bună practică, precum și a unor alte resurse de învățare, cum ar fi: platforme logopedice, platforme educaționale realizate în cadrul unor proiecte cu finanțare europeană, site-uri ce conțin filme/documentare educaționale, biblioteci virtuale, site-urile unor instituții (vizite virtuale ale unor muzee, expoziții, parcuri tematice, grădini zoologie, acvarii și oceanarii).
- Sprijinirea părinților în vederea organizării spațiului și condițiilor de lucru, asigurându-se un loc special amenajat în casă, cu lumina naturală. Biroul să fie cât mai liber, fără elemente care să distragă atenția, evitându-se perturbarea atenției prin prezența celorlalți membri ai familiei.
- Evitarea acumulărilor tensiunilor și situațiilor stresante prin multitudinea temelor și activităților propuse cu elevii cu CES școlarizați în Învățământul special sau special integrat în context pandemic, punându-se accentul pe evitarea îmbolnăvirii, comunicarea educațională, crearea stării de bine și echilibrul emoțional al elevilor, continuându-se învățarea în noile condiții.

3. Recomandări pentru activitatea profesorilor de kinetoterapie:

- Organizarea activităților/lecțiilor de kinetoterapie respectând etapele lecției, dar adaptând durata fiecărei etape și mijloacele folosite;
- Utilizarea unor exerciții fizice cunoscute de copii/elevi, care să prezinte un grad redus de dificultate, exercițiilor fizice simple care pot fi executate cu o intensitate redusă a efortului;

- Exercițiile fizice să fie accesibile copiilor/elevilor și să corespundă nivelului de dezvoltare psihomotrică a acestora, stabilit în urma evaluării inițiale;
- Propunerea în cadrul programelor de recuperare a unor exerciții fizice active libere, adaptarea materialelor didactice specifice Kinetoterapiei la mediul de acasă (mingea devine un balon, salteaua de gimnastică devine un covor, bastonul poate fi improvizat din coada de la mop, etc.), fără a implica existența aparaturii de specialitate;
- În cadrul activităților de Kinetoterapie desfășurate asincron, sincron sau mixt imaginile live transmise/materialele video postate vor fi însoțite de recomandări clare și indicații metodice care să preîntâmpine greșelile de execuție;
- Selectarea cu atenție a resurselor video propuse în cadrul activităților desfășurate online, astfel încât acestea să coreleze cu diagnosticele copiilor/elevilor și să fie în beneficiul acestora;
- Propunerea unor exerciții fizice adaptate spațiului de care copilul/elevul dispune, recomandându-se efectuarea exercițiilor din pozițiile: stând, așezat, pe genunchi și decubit;
- În timpul efectuării exercițiilor fizice terapeutice asigurarea, sprijinul și ajutorul vor fi acordate de către o persoană adultă responsabilă (părinte/reprezentant legal), în vederea prevenirii accidentărilor sau distrugerii unor obiecte din mediul înconjurător;
- Asigurarea unui mediu fizic sigur, prietenos și protectiv pentru copil în timpul desfășurării activității și promovarea unui comportament pozitiv;
- În timpul activităților/lecțiilor de Kinetoterapie copiii/elevii vor fi echipați corespunzător practicării exercițiilor fizice și într-un spațiu aerisit și bine luminat.

Inspector școlar,
Cozma Rodica

